

Det fremgår af bemærkningerne til ændringsloven, at der lægges op til et paradigmeskift, sådan at universiteterne som led i en udviklingskontrakt får frihed til at indrette sig efter egne ønsker og behov, og her er det så, at opfølgningen, som vi nu er i gang med med udviklingskontrakterne, simpelt hen åbner mulighed for, at man kan eksperimentere – i virkeligheden meget vidt og bredt. Man kan eksperimentere med nye organisations- og ledelsesformer, f.eks. kan et konsistorium få mulighed for at afprøve ordninger med ansatte ledere, med egne resultatforpligtelser, og man kan også gøre det i form af en direktørkontrakt.

Når jeg før sagde, at det er man allerede i fuldt sving med at afprøve nogle steder, vil jeg godt pege på IT-Højskolen. Den, der ligger i København, er nemlig et godt eksempel på forsøg med en ny ledelsesmodel. Her er der tale om en ansat direktør, det vil sige det, som man efterlyser.

Jeg kan også nævne mikroelektronikcentret og Niels Bohr Institutet. Jeg har netop sendt et forslag om at etablere et bioteknologisk forskningscenter ved Københavns Universitet til høring. Det er endnu et eksempel, for der lægger man op til en ledelsesstruktur, hvor der er tale om en bestyrelse, og hvor der skal være en ansat direktør. Så igen: Det, der efterlyses, kan allerede i dag lade sig gøre.

Derudover vil jeg godt føje den bemærkning til, at flere universiteter selv i deres udkast til udviklingskontrakt har udtrykt ønske om en udvikling på organisations- og ledelsesområdet. Jeg synes, det er et vigtigt og spændende emne, og det indgår derfor naturligvis i de drøftelser, der finder sted i øjeblikket, og som så kommer til at ende med nogle endelige kontraktformuleringer.

Så vidt jeg er orienteret, vil Danmarks Tekniske Universitet gennemføre forsøg med ændrede vilkår for ledelse. I forbindelse med en revision af statuten ønsker Danmarks Tekniske Universitet f.eks. at kunne igangsætte forsøg med nye ledelsesformer. Jeg har også ladet mig fortælle, at Syddansk Universitet er inde i nogle overvejelser om at eksperimentere med nye ledelsesformer inden for universitetslovens rammer, og at Handelshøjskolen i Århus overvejer at åremålsansætte rektor og dekaner.

Så det er et forholdsvis overflødig beslutningsforslag, der fremsættes her, for nu at sige det lidt neddæmpet, og derfor vil jeg blot nøjes med at konstatere, at jeg personlig er meget

åben over for forslag fra universiteterne om en ny ledelsesstruktur. Det vil være spændende, at vi får nogle erfaringer. Det vil også være spændende at få afprøvet nogle andre ledelsesformer end dem, der gælder i dag, og det gør – med henvisning til det formelle grundlag, der allerede eksisterer, og den lyst til at eksperimentere, som vi allerede nu kan se der er i forbindelse med udviklingskontrakterne – simpelt hen det her forslag overflødig.

Lise Hækkerup (S):

Der er grøde på de videregående uddannelser. Det har Forskningsministeriet sørget for ved at introducere udviklingskontrakterne. I de kontrakter ligger der en tillid til, at de videregående uddannelser kan formulere deres mål og visioner for fremtiden, herunder forsøg med ny ledelsesstruktur.

Beslutningsforslaget om forsøg med ny ledelsesstruktur på universitetsområdet vil reelt indføre de samme ledelsesformer som i private virksomheder med en bestyrelse, der ansætter en administrerende direktør, der så ansætter en række ledere under sig. Det er en udmærket måde at drive en privat virksomhed på.

De danske universiteter er suveræne i forhold til skiftende regeringer og i forhold til, hvordan de vil drive forskningen og uddannelserne, og jeg tror, det er en god tradition, som vi skal holde fast i. Allerede i dag med den ændring af universitetsloven, som vi foretog i sidste folketingssamling, har universiteterne fået fuld frihed til at organisere sig efter egne ønsker og behov og til at prøve nye ledelsesformer af, men hele tiden under forudsætning af, at der fortsat er medarbejder- og studenterindflydelse på de videregående uddannelser.

I dag er det sådan, at de langsigtede retningslinjer for universitetets virksomhed og udvikling bliver drøftet og fastlagt i konsistorium efter høring på fakulteterne. Med det her forslag vil forskningsministeren reelt kunne udpege flertallet af konsistorie- eller bestyrelsesmedlemmer, rektor, prorektor og dekaner og dermed selv fastlægge de langsigtede retningslinjer for uddannelsesinstitutionen. Efter min mening er det en forringelse af demokratiet og af forskningsfriheden for de videregående uddannelser.

Konsistoriet er i dag i modsætning til den foreslåede bestyrelse et demokratisk organ, hvor der sidder repræsentanter for både de videnskabelige medarbejdere, for det teknisk/